נא א ב מיי׳ פי״ב מהלי נדרים הלי י סמג לאוין רמב טוש״ע י״ד סי׳

סעי' על וטוש"ע

נמ.

ולעיל מו: נח:ו, ב) לקמן יו) [כעיל מו. מו.], כ) לקנק סד:, ג) [ע' חוס' יבמות סו. ד"ה וו], ד) קדושין סג. יבמות לג. לקמן סו. ע. וע' תוס' נדה מו: בד"ה (ו כדרב פנחם כו׳ דלח גרםי אלאן, ז) [דף נח:],

מוסף רש"י

קונם שאני עושה לפיך. אשה שאמרה לבעלה מה שאני עושה מלאכה יהא אסור לפיך נקונס (יבמות צג.) מעשי ידי יהיו לפיך כהקדש וקדושיו סג.). **אינו צריך** להפר. אין בעלה לריך להפר שאין נדרה חל שהרי משוטבדה לו מחח לייון דקא משעבדא ליה למעשה ידיה לא מליא מעשה ידיה לא מליא וירחות אנ) ללם ידרה אמרה כלום דלאו כל כמינה לאפקועי לבעל מה דוכי להפקועי לפעל להידים פה.) ואפילו לשמא מעדיף נמי לא חיישינן, דאי מעדפא נמי לבעל הוא (לקמן פו.). שמא תעדיף עליו יתר מן הראוי. שמא תעדיף על מעשה ידיה יותר מן הראוי לו ויותר ממה שהיא חייבת לעשות לו וככתובות (לקמן סד:) אמריטן מה היא עושה לו משקל ה' סלעים שתי ביהודה שהן עשר סלעים בגליל. ולכי עםר סגפים בגפינ, יונפי אחיא העדפה קדשה אע"ג דלא באה לעולם בשעח הנלל (קדווויו חג.) **וטפי** לא משעבדא ליה ואהעדפה חייל נדר ואע"ג דעדיין לא נטשים המלאכה וירחו והעדפה דידה הוא וחייל עלה קונס (לקמן שמא יגרשנה ותהא אסורה לחזור. זמותה מלמכה שעושה אחר הגירושין, כשתבא ברשותו אסור באותה מלאכה ובכל מעשה ידיה מגירושין ואילך וקסבר אדם אוסר דבר שלא בא לעולם כגון מעשה ידיה שעתידה לעשות. דלכשתבה לעולם אחר גירושין, אע"פ שלא בא לרשותו בעת שבא לעולם דהא מגורשת היא, לכשבאה ברשותו שתנשא לו שיהא אסור, ור"ע סבר בהם מודינה לך דהדם הוסר דבר שלה בה לעולם דהוי ברשותו לאלתר כשבא לעולם, כגון העדפה, אבל אין אדם אוסר דשלב"ל אע"פ שבא לעולם ואינן ברשותו אלא לאחר ומן, דלכשיבוחו לרשותו יחול עליהן חיסור (נדרים מה.). שכן אין אדם אוסר פירות חבירו על חבירו. דמי ממר לחנירו

קונם פירות של פלוני עליך

כן בו שאני עושה לפיך. אפילו גרסי׳ שאיני לא הוי דבר שאין בו ממש דהא תנן בפ' בתרא דנדרים (דף פא:) קונם שלא אתן תבן לפני בקרך אינו יכול להפר:

לה"ע סי פל סעי ב: לה"ע סי פא סעי ב: גב ג מיי פ"ו מהלי :ערכין הל' כט נג ד מיי שם הלי כו: נד ה מיי שם הלי כט:

מעשה ידיה ומה היא עושה לו מכלל דרישא במעשה ידיה איירי ולא איבר צריך דחפר. במעלה לה מזונות ומעה כסף איירי ולכך במותר: שסי. קשה לטוותו יותר מן ואם משום העדפה שעל ידי הדחק גם היא שלו ואין לפרש טעם דאין נריך להפר משום דאין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם דאם כן בחנם נקט מה שאני עושה לפיך דליתני מקדיש ידי עלמו: רבי עקיבא אומר יפר. דקסנר דהעדפה שעל ידי הדחק הוי לאשה כדאמרינן בריש מציאת האשה (לקמן סו. ושם) וא"ת והיאך יכול להפר והא אין זה מדברים שבינו לבינה וי"ל דחשיב בינו לבינה לפי שאינו יכול ליזהר וליחח ממש דצמצום אם הראוי לו ולהנים שאינו ראוי לו א"נ גם חלקה משועבד לו שילקח בהם קרקע והוא יאכל פירות וא"ת אם כן איך יכולה להדירו כיון דמשועבדת ליה דאלמוה רבנן לשעבודיה דבעל כדאמר בסמוך וי"ל דדוקא בעיקר מעשה ידיה הוא דאלמוה שהם לבעל לגמרי אבל הכא דלאו דידיה נינהו אלא לפירות בעלמא

לא אלמוה: שמא יגרשנה בו'. ואם תאמר ולרב דאמר יכולה אשה שתאמר לבעלה איני ניזונת ואיני עושה למה לי למנקט שמא יגרשנה לימא שמא תאמר איני ניזונת ואיני עושה וי"ל דהא לא שכיח שתהא אומרת כן: בי אמר שמואל הלכה ברבי יוחנן בן נורי להעדפה. פירוש הקונטרס מגומגם כמו שפירש בעלמו ונראה לר"ת דהכי פירושו להעדפה דסבר לה שמואל כרבי יוחנן בן נורי בהא דהעדפה לבעל ובתר הכי גרים ונימא הלכה כתנא קמא אי נמי אין הלכה כרבי עקיבא

וכן פירש ר"ח: בשלמא אדם אוסר פירות חבירו עליו שכן אוםר

פירותיו על חבירו. פירוש דהתם אומר משום דאחד מהן ברשותו יאסור דבר שלא בא לעולם על חבירו שאין לא זה ולא זה ברשותו שכן אין אדם אוסר פירות חבירו על חבירו לפי

ששניהן אינם ברשותו: לכשאקחנה ממך ואע"ג דהתם

קאמר לכשאקחנה והכא לא קאמרה לכשאתגרש אין נראה לו לחלק:

הבא אין בירה לגרש עצמה. תימה דהא בידה לומר איני ניזונת ואיני עושה ויש לומר דרולה

ליישב גם אליבא דריש לקיש: שלה

מזונות תחת מעשה ידיה ומעה כסף תחת מותר וכיון דלא קא יהיב לה מעה כסף מותר דידה הוי רב אדא בר אהבה סבר תקנו מזונות תחת מותר ומעה כסף תחת מעשה ידיה וכיון דקא יהיב לה מזוני מותר דידיה הוי במא' קמיפלגי מר סבר מידי דשכיח ממידי דשכיח ומר סבר מידי דקייץ ממידי דקייץ מיתיבי התקנו מזונות תחת מעשה ידיה אימא תחת מותר מעשה ידיה תא שמע יאם אינו נותן לה מעה כסף לצורכיה מעשה ידיה שלה אימא מותר מעשה ידיה שלה והא עלה קתני מה היא עושה לו משקל חמש סלעים שתי ביהודה הכי קאמר מעשה ידיה כמה הוי דלידע מותר דידה כמה משקל חמש סלעים שתי ביהודה, שהן עשר סלעים בגליל יאמר שמואל הלכה כרבי יוחנן הסנדלר ומי אמר שמואל הכי והתנן יקונם שאני עושה לפיך אינו צריך להפר רבי עקיבא אומר יפר שמא תעדיף עליו יתר מן הראוי לו רבי יוחנן בן נורי אמר ייפר שמא יגרשנה ותהא אסורה לחזור ואמר שמואל הלכה כרבי יוחנן בן נורי כי אמר שמואל הלכה כרבי יוחנן בן נורי להעדפה ולימא הלכה כרבי יוחנן בן נורי להעדפה אי נמי אין הלכה כתנא קמא אי נמי הלכה כרבי עקיבא אלא אמר רב יוסף קונמות קאמרת שאני קונמות מתוך שאדם אוסר פירות חבירו עליו אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם אמר ליה אביי בשלמא אדם אוסר פירות חבירו עליו שכן אדם אוסר פירותיו על חבירו יאסר דבר שלא בא לעולם על חבירו שכן יאין אדם אוםר פירות חבירו על חבירו יאלא אמר רב הונא בריה דרב יהושע באומרת יקדשו ידי לעושיהם דידים איתנהו בעולם וכי קאמרה הָכי מי מקדש' הא משעברא ליה האמרה לכי מיגרשה ומי איכא מידי האילו השתא לא קדיש ולקמיה קדיש אמר רבי אלעאי אלמה לא אילו יהאומר לחבירו שדה זו שאני מוכר לך לכשאקחנה ממך תיקדש מי לא קדשה מתקיף לה רבי ירמיה מי דמי התם בידו להקדישה הכא אין בידה לגרש את עצמה הא לא דמיא אלא לאומר לחבירו ישדה זו שמכרתי לך לכשאקחנה ממך

הערב: הכי החמר. ולעולם במותר איירי ברישא והכי קאמר] סיפא ומה היא עושה לו עיקר דנדע מותר מאי ניהו: משקל חמש סלעים. סלע של יהודה כפליים במשקל סלע של גליל: מי אמר שמואל הכי. והאמר שמואל לעילי במותר לאחר מיתה פליגי ועלה א"ר יוחנן הסנדלר חולין ואע"פ דהשתח דידיה הוח חלמח טעמח דר׳ יוחנן משום דבר שלא בא לעולם הוא שעדיין לא מתה ואין לו רשות במותר הואיל ואינו מעלה לה מעה כסף ובהא אמר שמואל הלכה: והתנן קונם שחני עושה לפיך. מה שחני עושה יהיה קונם לפיך יהי עליך כהקדש מליהנות לו: אינו לריך להפר. נדר זה שאין בה כח להקדישו לפי שהוא שלו: שמא העדיף עליו. יותר ממה שפסקו לה חכמים משחל חמש סלעים דמותר זה אינו שלו ויכולה להקדישו: ר' יוחנן בן נורי אומר. לף עיקר מעשה ידיה לריך הפרה: שמה יגרשנה. ויהה הנדר חל שמשגרשה אינה משועבדת לו למעשה ידיה: ותהא אסורה לחזור לו. לפי שנאסר מעשה ידיה עליו ואי אפשר לו ליזהר שלא תטחון ולא תאפה וכל שאר מלאכות השנויות במשנתנו [ע"ב] שהחשה עושה לבעלה: וחמר שמוחל הלכה כו'. אלמא לכשיגרשנה חל הנדר. אלמא אדם מהדיש דבר שלא בא לעולם שעדיין לא גירשה: כי אמר שמואל הלכה כר' יוחנן בן נורי להעדפה. קאמר. כלומר הלכה דיפר ולאו מטעמיה דאילו לר' יוחנן עיקר מעשה ידיה לריך הפרה ולשמואל משום העדפה שמא תעדיף על הראוי הוא דאמר יפר. והשתא נמי הוה מצי לאקשויי סוף סוף לא בא לעולם דהא לא נעשה אלא אקשי ליה קושיא אחריתא: אין הלכה כת"ק. דאמר אין לריך להפר אלא יפר: אלא אמר רב יוסף. לעולם הלכה ומטעמיה האמר ומשום שמא יגרשנה: ושאני קונמות. הקדש שאינו הקדש לכל אלא על אדם אחד בלשון קונם: מחוך. שהוא תופס במקום שאין סתם הקדש תופס שאדם אוסר פירות חבירו עליו ואומר קונם פירות פלוני עלי ובסתם הקדש אין אדם מקדיש דבר שאינו שלו תיקדש דלא קדשה מתקיף לה רב פפא מי הלכך אדם אוסר עליו נמי דבר שלא דמי התם גופא ופירות בידא דלוקח הכא גופה בא לעולם אבל מתני׳ במקדיש הקדש גמור איירי ואינו ממהר לתפום בידה הוא הא לא דמיא אלא "לאומר לחבירו

מזונות שכיחי ומעשה ידיה שכיח ומותר לא שכיח. מעה כסף קיין

ומעשה ידיה קיין כדתנן (לקמן דף סד:) מה היא עושה משקל חמש

סלעים: והא עלה קחני. במתניי: ומה היא עושה לו. ומדפרים בתר

כקונם: אמר ליה אביי. ומה ראיה פירות חבירו עליו לכאן שהן פירות חבירו על חבירו דעכשיו היא משועבדת לו למעשה ידיה ואינה ראויה להתפיסו בחונם ולכשיגרשנה קאמר דחייל ועוד שעדיין לא נעשית המלאכה עד לאחר גירושין וחזרה: בשלמא אדם אוסר פירות הבירו עליו. בקונם שהרי אדם אוסר פירותיו על חבירו בין בלשון קונם לחבירו לבדו בין שהקדישו סתם הקדש גמור: יאסר דבר כו'. בתמיה: דבר שלא בא לעולם. לא המלאכה באה ולא הרשות באה לידה להתפים עד שתתגרש: שכן אין אדם כו'. שממקום שבאת אין אתה יכול ללמוד איסור שהרי אף בקונם אין אוסר פירות חבירו על חבירו לומר קונם פירומיך עליך: **באומרס יקדשו ידי כו**). שהמלאכה כמי שבאת לעולם ועל הגירושין שלא באו קא מסיק ואיל ומחנימין באומר מעשה ידיך הקדש: **ומי איכא מידי כו**'. כלומר תירצת לא בא לעולם דמלאכה לא בא לעולם דגירושין לא חירצת דאילו השתא לית לה רשותא לאקדושיה והיכי קדים לקמיה: אלמה לא. בתמיה: מי לא קדשה. אם מכרה וחזר ולקחה: בידו להקדישה. שהרי עכשיו שלו וכי היכי דאילו אקדשה השתא קדשה כי אמר נמי תיקדוש לקמיה קדשה: הא לא דמיא. מסקנא דקושיא היא: הסס. גבי מכרתי לך אין לו עכשיו בה לא גוף ולא פירות ואין אדם מקדיש דבר שאינו שלו: **הכא גופה בידה הוא.** והרי יקדשו ידי אמרה: **הא לא דמיא.** מסקנא דאתקפתיה היא: